

Spis treści

Wstęp	IX
Część I. Podstawowe problemy integracji europejskiej	1
Wprowadzenie. Kardynalne zasady integracji (Anna Zielińska-Głębocka)	3
Rozdział 1. Teoretyczne koncepcje integracji europejskiej (Anna Zielińska-Głębocka)	9
1.1. Ekonomiczne interpretacje integracji europejskiej	11
1.2. Politologiczne interpretacje integracji europejskiej	15
1.3. Modele integracji zróżnicowanej	20
1.4. Pytania kontrolne	24
1.5. Problemy do dyskusji	24
Rozdział 2. Krótka historia przebiegu integracji (Anna Zielińska-Głębocka)	25
2.1. Fundamenty integracji europejskiej po II wojnie światowej	25
2.2. Chronologia procesów integracyjnych	27
2.3. Cele integracji: od trzech wspólnot do Unii Europejskiej	29
2.4. Debata nad zmianami ustrojowymi w Unii Europejskiej (Konstytucja dla Europy)	33
2.5. Droga Polski do Unii Europejskiej	38
2.6. Pytania kontrolne	40
2.7. Pytania do dyskusji	40
Rozdział 3. Stosunki zewnętrzne Unii Europejskiej (Anna Zielińska-Głębocka)	41
3.1. Wspólna polityka handlowa	41
3.2. Pozostałe zewnętrzne stosunki gospodarcze	49
3.3. Programy wsparcia finansowego	52
3.4. Pytania kontrolne	53
3.5. Problemy do dyskusji	54
Część II. Jednolity rynek europejski	55
Rozdział 4. Teoretyczne podstawy integracji rynków (Anna Zielińska-Głębocka)	57
4.1. Aspekty wewnętrzne regionalnej integracji rynków	57
4.2. Aspekty zewnętrzne regionalnej integracji rynków	61

4.3. Pytania kontrolne	64
4.4. Problemy do dyskusji	64
Rozdział 5. Program Rynku Wewnętrznego. Etapy, założenia, metody oceny (Anna Zielińska-Głębocka)	65
5.1. Etapy tworzenia jednolitego rynku europejskiego	65
5.1.1. Pierwszy etap – od Traktatu Rzymskiego przez Jednolity Akt Europejski do Traktatu o Wspólnocie Europejskiej	66
5.1.2. Etap drugi – ewolucja programu jednolitego rynku	76
5.2. Metody oceny programu i funkcjonowania jednolitego rynku	78
5.3. Pytania kontrolne	86
5.4. Problemy do dyskusji	86
Rozdział 6. Funkcjonowanie czterech wolności na obszarze jednolitego rynku (Anna Zielińska-Głębocka)	87
6.1. Swoboda przepływu dóbr	87
6.2. Swoboda przepływu osób oraz Układ z Schengen	94
6.3. Swoboda przepływu usług	102
6.4. Swoboda przepływu kapitału i usług finansowych	119
6.5. Pytania kontrolne	124
6.6. Problemy do dyskusji	124
Rozdział 7. Ochrona konkurencji na jednolitym rynku (Anna Zielińska-Głębocka)	125
7.1. Przegląd teoretycznych koncepcji konkurencji	125
7.2. Europejska polityka konkurencji	139
7.2.1. Ogólne zasady	139
7.2.2. Polityka konkurencji wobec przedsiębiorstw	142
7.2.3. Polityka konkurencji wobec pomocy państwowej	150
7.3. Pytania kontrolne	154
7.4. Problemy do dyskusji	155
Rozdział 8. Programy wspierające jednolity rynek i przeciwdziałające jego nieefektywnościom (Anna Zielińska-Głębocka)	156
8.1. Polityki wspierające jednolity rynek: polityka przemysłowa, naukowo-badawcza i rozwoju technologicznego, polityka przedsiębiorczości	156
8.2. Rodzaje nieefektywności jednolitego rynku	163
8.3. Polityka społeczna UE	166
8.3.1. Podstawy teoretyczne	166
8.3.2. Założenia europejskiej polityki społecznej	167
8.4. Europejska polityka ochrony środowiska	171
8.4.1. Podstawy teoretyczne	171
8.4.2. Cele i narzędzia europejskiej polityki odnowy środowiska	172
8.5. Pytania kontrolne	176
8.6. Problemy do dyskusji	176
Część III. Spójność społeczna, gospodarcza i terytorialna	177
Rozdział 9. Teoretyczne koncepcje źródeł zróżnicowania regionalnego (Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	179
9.1. Procesy realokacji zasobów w nowych teoriach wzrostu	179

9.2. Rola polityki regionalnej w usuwaniu nierówności regionalnych	189
9.3. Pytania kontrolne	192
9.4. Problem do dyskusji	192

Rozdział 10. Polityka regionalna UE – rys historyczny

(Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	193
10.1. Wpływ kolejnych poszerzeń na spójność społeczną i ekonomiczną	193
10.2. Polityka regionalna a procesy pogłębiania integracji	196
10.2.1. Początki polityki regionalnej – etap realizacji unii celnej (lata 1958–1974)	196
10.2.2. Między unią celną a rynkiem wewnętrznym (lata 1975–1985)	199
10.2.3. Wpływ realizacji Programu Rynku 1992 na politykę regionalną (lata 1986–1992)	202
10.2.4. Unia gospodarczo-walutowa (lata 1993–1999)	203
10.2.5. Polityka regionalna w latach 1999–2006	205
10.3. Cele i inicjatywy polityki regionalnej	206
10.4. Pytania kontrolne	212
10.5. Problem do dyskusji	212

Rozdział 11. Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności

(Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	213
11.1. Instrumenty polityki regionalnej	213
11.2. Ocena procesów konwergencji. Debata o przyszłości wspólnej polityki regionalnej	223
11.3. Pytania kontrolne	227
11.4. Zadania i problemy do dyskusji	227

Rozdział 12. Inne polityki europejskie związane z procesem spójności

(Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	228
12.1. Polityka rolna Unii Europejskiej	228
12.2. Polityka transportowa	232
12.3. Pytania kontrolne	235

Część IV. Unia gospodarcza i walutowa – makroekonomia integracji europejskiej

237

Rozdział 13. Teoria i praktyka tworzenia europejskiej unii walutowej

(Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	239
13.1. Wprowadzenie	239
13.2. Unia walutowa – koncepcje teoretyczne	240
13.2.1. Debata monetaryści versus ekonomiści	240
13.2.2. Teoretyczne modele stabilizacji makroekonomicznej. Koszty i korzyści uczestniczenia w unii walutowej: model Fleminga–Cordena i Friedmana–Phelpsa	242
13.2.3. Teorie optymalnego obszaru walutowego. Wnioski z teorii OCA dla tworzenia unii walutowej w Europie	248
13.3. Plany integracji walutowej i ich realizacja	253
13.3.1. Pierwsze plany unii walutowej. Plan Wernera	253
13.3.2. Europejski System Walutowy	258
13.3.3. Plan i realizacja utworzenia unii walutowej	262
13.3.4. Przepisy prawne i programy przyjęte dla wprowadzenia unii walutowej	265
13.4. Pytania kontrolne	272
13.5. Problemy do dyskusji	272

Rozdział 14. Instytucje utworzone w związku z realizacją unii walutowej.	
Europejski Bank Centralny. Europejski System Banków Centralnych, Komitet Ekonomiczny i Finansowy	
(Krystyna Gawlikowska-Hueckel)	273
14.1. Polityka pieniężna Europejskiego Banku Centralnego	273
14.2. Polityka walutowa EBC	282
14.3. Strefa Eurosystemu w świetle wskaźników konwergencji	283
14.4. Pytania kontrolne	285
14.5. Zadania i problemy do dyskusji	286
Rozdział 15. Źródła wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii Europejskiej	
(Anna Zielińska-Głębocka)	287
15.1. Wzrost gospodarczy w UE – teoria i praktyka	287
15.2. Akumulacja kapitału w modelu endogenicznym	295
15.3. Hipoteza konwergencji w teorii wzrostu gospodarczego	301
15.4. Zatrudnienie w warunkach wzrostu gospodarczego	307
15.5. Potencjał zatrudnienia w UE	308
15.6. Pytania kontrolne	318
15.7. Problemy do dyskusji	318
Rozdział 16. Programy wspierania wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i konkurencyjności Unii Europejskiej	
(Anna Zielińska-Głębocka)	319
16.1. Koordynacja polityk gospodarczych	319
16.2. Cele i założenia Strategii Lizbońskiej	323
16.3. Pytania kontrolne	327
16.4. Problemy do dyskusji	327
Bibliografia	328
Indeks	335